

Ett fag - mange utøvere

TEKST

Tor Levin Hofgaard

PUBLISERT 5. januar 2011

Psykologien som fag er i vekst. Psykologforeningens medlemmer, psykologene, er bare én av mange yrkesgrupper som utøver faget. Bare i helsevesenet anvender leger, sykepleiere, sosionomer og en rekke andre faggrupper deler av faget vårt, både i psykisk og somatisk helse.

Går vi utenfor helsevesenet, finner vi økonomer, statsvitere, sosiologer, teologer og en rekke andre faggrupper som kobler seg opp mot psykologien. I de siste ti årene er det også vokst frem egne masterstudier i arbeids- og organisasjonspsykologi, kognitiv nevrovitenskap, helse- og sosialpsykologi og menneskelig utvikling, for å nevne noen. I tillegg finnes det som kjent et hav av mer eller mindre alternative aktører i «markedet» som tilbyr sine tjenester, med høyst varierende kompetanse på psykologi.

Psykologforeningen har aktivt ønsket en utbredelse av faget. Vi har ikke vært opptatt av å ha monopol på psykologien, men tvert om hatt som mål å spre kunnskapen. Dette er nedfelt i vår formålsparagraf, der det blant annet heter at vi skal «fremme anvendelse av psykologisk fagkunnskap», og vi skal «forbedre menneskers livsvilkår og livskvalitet gjennom utvikling og formidling av psykologisk kunnskap». Dette gir foreningen et langt bredere arbeidsfelt enn kun å skape gode vilkår for psykologer. Det er psykologi som *forskningsbasert kunnskap* som er vårt domene.

I tillegg til å spre psykologisk viten har vi imidlertid også et annet viktig formål: Vi skal «arbeide for høy faglig og etisk standard innen psykologisk virksomhet». Det betyr at det ikke er irrelevant for Psykologforeningen *hvordan* psykologien anvendes – også av andre enn psykologene. Nettopp derfor er vi opptatt av kvalitetssikring av utdanningene, og av utøvelsen og tilsynet av og med alle dem som tilbyr psykologiske tjenester til befolkningen. Med dette utgangspunktet er det naturlig at psykologer i hele landet jobber som veiledere, gir råd, og fungerer som faglige ansvarlige i tverrfaglige miljøer.

Innenfor helsevesenet er det da også et offentlig tilsynssystem som pålegger helsepersonell å ta imot råd, veiledning og kontroll blant annet av psykologspesialister. Utenfor helsevesenet er det imidlertid lite tilsyn og svakere kvalitetskontroll med utøvelsen av psykologien. Og selv om universitetene gjør det de kan for å sikre at de utdanner utøvere av psykologi med høy faglig kvalitet, er det hva som skjer *etter* utdanningen, i *utøvelsen* av faget, som får betydning for kundene, brukerne og forbrukerne.

Norsk Psykologforening har i 76 år hatt som klart mål å bygge en sterk identitet knyttet til det å bringe psykologisk fagkunnskap ut i samfunnet. Vi har bygget opp spesialist-, videre- og etterutdanningsprogrammer. Vi har etablert en klar og tydelig fagetikk, med klageinstanser og sanksjonsmuligheter. Og vi har etterstrebet lovreguleringer som rammer inn vår praksis.

Landsmøtet i Norsk Psykologforening ble avholdt i november 2010. Der ble Psykologforeningens posisjon som en av psykologifagets, og profesjonens, tydelige premissleverandør bekreftet. For å imøtekomme dette ekspansive faget, med stadig flere aktører, ble det vedtatt at *Norsk Psykologforening skal ()videreføre arbeidet med å sikre at foreningen har en aktiv rolle som premissleverandør for psykologifaget og psykologprofesjonens utvikling, samt hvordan forholde seg til andre høykompetente grupper innen psykologi.* Dette er et klart uttrykk for at vi som forening skal ha et proaktivt forhold til fagutviklingen og kvaliteten på utøvelsen av faget – også utover det som retter seg mot psykologene alene. Hvordan vi skal forvalte dette mandatet best, vil bli et viktig diskusjonstema de neste årene. Men uansett går vi spennende tider i møte!

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 48, nummer 1, 2011, side 104

TEKST

Tor Levin Hofgaard, president i Norsk psykologforening